

DENET SİRKÜLER
Vergi

AUDIT | TAX | ADVISORY

For the latest from BDO Turkey, follow us

Sirküler Tarihi : 17.09.2020
Sirküler No : 2020/071**100 MİLYON TL VE ÜZERİ KREDİ BORCU OLANLARIN BANKALARA BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ FİNANSAL TABLOLAR, GÜVENCE RAPORUNU İÇEREN ANALİZ TABLOSU VE KURUMSAL YÖNETİM İLKELERİNE UYUM RAPORU VERME ZORUNLULUĞU İLE 500 MİLYON TL VE ÜZERİ KREDİ RİSKİ BULUNANLARIN KREDİ DERECELENDİRME NOTU ALMA ZORUNLULUĞU**

5411 sayılı Bankacılık Kanununun 52 nci maddesinde,

“Bankalar, kredileri nedeniyle maruz kalınacak riskleri ölçmek, karşı tarafın malî gücünü düzenli olarak analiz etmek ve izlemek, gerekli bilgi ve belgeleri temin etmek ve bunlara ilişkin esasları belirlemek zorundadır.

Kredi müşterileri bu çerçevede konsolide ve konsolide olmayan bazda istenilen bilgi ve belgeleri bankalara vermekle yükümlüdür. Sermayesinin yarısından fazlasına genel ve katma bütçeli dairelerin, kamu iktisadi teşebbüslerinin, 28.5.1986 tarihli ve 3291 sayılı Kanun kapsamına alınan kuruluşların sahip olduğu kurum ve ortaklıklara ve bankalar dışında kalan müşterilere açılacak kredi ve verilecek kefalet ya da teminatların Kurumca belirlenecek tutarı geçmesi hâlinde alınacak hesap durumu belgesi ile eki bilanço ve kâr ve zarar cetvellerinin genel kabul görmüş muhasebe ilkelerine uygunluğunun Kurumca belirlenecek esaslar dahilinde 1.6.1989 tarihli ve 3568 sayılı Kanuna göre ruhsat almış, denetim yetkisine sahip meslek mensupları tarafından onaylanması şarttır.

BDO Yayıncılık A.Ş.Eski Büyükdere Cad. No.14
Park Plaza Kat:4
34398 Maslak/İstanbul
TurkeyTel: +90 212 365 62 00
Fax: +90 212 365 62 02
e-mail: bdo@bdo.com.tr
www.bdo.com.tr

Garantisi ile sınırlı bir Birleşik Krallık şirketi olan BDO International Limited'in üyesi ve bir Türk anonim şirketi olan BDO Yayıncılık A.Ş. bağımsız üye kuruluşlardan oluşan BDO ağıının bir parçasını teşkil etmektedir.

BDO International global ağıının toplam gelirleri 2019 yılında 9,6 milyar ABD Doları olarak gerçekleşmiştir. BDO, 167'dan fazla ülkede bulunan 1.809 ofiste faaliyet göstermekte olup, bu ofislerde denetim ve danışmanlık hizmetleri veren ortaklar dâhil dünya çapında 88.110 kişi çalışmaktadır.

Dikkat ve titizlikle hazırlanan bu yayın, geniş anlamda görüşleri içermekte olup, genel bir yol gösterici olarak değerlendirilmelidir. Özel durumlarla ilgili olarak, mesleki görüş ve yardım almadan, bu yayına dayanarak uygulamalarda bulunulmamalıdır. Bu konuların kendi özel durumunuza ilişkin etkilerini görüşmek için BDO Yayıncılık A.Ş. ile temas kurabilirsiniz. Bu yayındaki bilgilere dayanarak belli eylemlerde bulunmak veya bulunmamak nedeniyle doğabilecek zararlar nedeniyle, BDO Yayıncılık A.Ş. ve ortakları, çalışanları ile yazarları herhangi bir yükümlülük veya sorumluluk kabul etmemektedirler.

Bu maddenin uygulanmasıyla ilgili usûl ve esaslar Kurulca belirlenir.”

hükmü yer almaktadır.

Bankaların müşterilerinden alacakları hesap durumu belgesine ilişkin usûl ve esaslar 2006 yılında yayımlanan Bankaların Kredi İşlemlerine İlişkin Yönetmelik (Yönetmelik) ile belirlenmiştir. Yönetmeliğin 8 inci maddesinde, belirtilen istisnalar dışındaki tüm krediler için hesap durumu belgesi alınması zorunlu tutulmuş, 9 uncu maddesinde bilanço, kâr ve zarar cetvelleri, bunlara ek mali tabloları ile Yönetmeliğin Ek-2'sinde yer alan örneğe uygun düzenlenecek tanıtıcı bilgiler formu hesap durumu belgesi olarak kabul edilmiş, Yönetmeliğin 10 uncu maddesinde hesap durumu belgelerinin denetlenmesi için alt sınır olarak 2 milyon Türk Lirası belirlenmiş, 11 inci maddesinde ise hesap durumu belgelerinin denetimine ilişkin hususlar düzenlemiştir.

Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten bu yana önemli gelişmeler olmuştur. En önemli gelişme olarak yeni Türk Ticaret Kanunu (TTK) yürürlüğe girmiş, gerçek ve tüzel kişilerin hazırlamakla yükümlü olduğu finansal tablolar ve bunların denetimine ilişkin olarak uluslararası standartlara uyumlu yeni düzenlemeler yapılmıştır.

Bankaların kredi müşterilerinden alacakları hesap durumu belgesi niteliğini taşıyan finansal tablolar ve bunların denetimi ile ilgili olarak meydana gelen bu değişiklikler dikkate alınarak, 16 Ağustos 2019 tarih ve 30860 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan [Bankaların Kredi İşlemlerine İlişkin Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına İlişkin Yönetmelik](#) ile yapılan değişikliklerle bankalara belli miktarda kredi borcu olan kredi müşterilerinden **kredi tahsis aşamasında ve kredi ilişkisi devam ettiği müddetçe her yıl** “bağımsız denetimden geçmiş en güncel finansal tablolar”, “analiz tablosu” ve “kurumsal yönetim ilkeleri uyum raporu” alma zorunluluğu getirilmiştir.

1) 100 MİLYON TL ve ÜZERİ KREDİ RİSKİ BULUNANLARDAN BANKALARCA ALINMASI GEREKEN BELGELER:

Güncel duruma göre, **bankacılık sektöründeki toplam riski talep edilen kredi dâhil**, Türkiye Bankalar Birliği Risk Merkezi nezdindeki en güncel bilgilere göre **100 milyon TL ve üzerinde olan** (bankalar ve finansal kuruluşlar dışındaki) kredi müşterilerinden, **kredi tahsis aşamasında;**

- a) Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu (KGK) tarafından yayımlanan muhasebe ve finansal raporlama standartları **çerçevesinde konsolide finansal tablo hazırlama yükümlülüğü bulunanlardan konsolide, konsolide finansal tablo hazırlama yükümlülüğü bulunmayanlardan konsolide olmayan**, aynı standartlara uygun olarak hazırlanıp KGK tarafından yetkilendirilmiş **bağımsız denetim kuruluşlarınca denetlenmiş en güncel finansal tablolarının,**
- b) Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu tarafından yayımlanan muhasebe ve finansal raporlama standartlarında tanımlandığı şekilde **başka bir işletmenin bağlı ortaklığı olanlardan**, söz konusu standartlardaki tanımlamalara uyan ana ortaklıklarının KGK tarafından yetkilendirilmiş **bağımsız denetim kuruluşlarınca denetlenmiş en güncel konsolide finansal tablolarının,**

- c) **Başka işletmelerin tek başına kontrolünde olmayan ancak müşterek kontrol edilen bir işletme olanlardan**, müşterek kontrol eden işletmelerin her birinin KGK tarafından yayımlanan muhasebe ve finansal raporlama standartları çerçevesinde hazırlanmış ve KGK tarafından yetkilendirilmiş bağımsız denetim kuruluşlarınca denetlenmiş en güncel haliyle varsa konsolide, yoksa konsolide olmayan finansal tablolarının,
- ç) (a) ila (c) bentlerinde belirtilen finansal tablolarda yer verilen bilgilerden hareketle hazırlanacak ve **bağımsız denetim kuruluşunun güvence raporunu içeren Ek-4'te verilen analiz tablosunun**,
- d) Anonim ortaklık olanlardan, Sermaye Piyasası Kurulu tarafından 3/1/2014 tarihli ve 28871 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan, Kurumsal Yönetim Tebliği (II-17.1)'nde yer alan **kurumsal yönetim ilkelerine uyum raporunun**,

bankalarca alınması zorunludur.

Kurumsal Yönetim Tebliğine tabi olmayan anonim ortaklıklar açısından (d) bendi uyarınca hazırlanacak rapor, kurumsal yönetim ilkelerinden; yönetim kurulunun işlevi, faaliyet esasları ve yönetim kurulu üyelerine ve üst düzey yöneticilere sağlanacak mali haklara ilişkin ilkeler bakımından Kurumsal Yönetim Tebliğinde yer alan hükümler kıyasen dikkate alınmak suretiyle ve anılan Tebliğe uygun şekilde hazırlanmalıdır.

Görüldüğü üzere, kurumsal yönetim ilkelerine uyum raporunun ibrazı Kurumsal Yönetim Tebliğine tabi olan ve olmayan tüm anonim ortaklıklar bakımından zorunludur.

Bu madde hükümleri uyarınca bankalarca alınması zorunlu tutulan finansal tablolar, yurt dışında yerleşik kredi müşterileri bakımından, tabi oldukları yabancı mevzuat uyarınca düzenleyecekleri uluslararası standartlara uygun dipnotlarını da içeren bilanço ile kâr ve zarar cetvelleri ile bunlara ek finansal tabloları ifade eder. Yurt dışında yerleşik kredi müşterileri açısından birinci fıkranın (d) bendi uygulanmaz. Yani kurumsal yönetim ilkelerine uyum raporu istenmez.

Yukarıda sayılan finansal tabloların, Ek-4'te verilen analiz tablosunun ve kurumsal yönetim ilkeleri uyum raporunun, kredi ilişkisinin devam ettiği sürece her yıl hesap dönemini izleyen 6 ay içinde alınmasına devam edilecektir.

Görüldüğü üzere, kredi müşterisi TTK uyarınca bağımsız denetime tabi olmasa bile 100 milyon TL ve üzeri kredi riski dolayısıyla bağımsız denetim yaptırmak zorunda kalacaktır. Çünkü kredi kullanımı için kredi kurumuna verilecek finansal tabloların bağımsız denetimden geçmiş olması ve Ek-4 analiz raporunun bağımsız denetim kuruluşunun güvence raporunu içermesi şarttır. Bu demektir ki, 100 milyon ve üzeri kredi riski bulunan kredi müşterisi TTK uyarınca bağımsız denetim kapsamı dışında kalsa dahi kredi kullanımı nedeniyle bağımsız denetim yaptırmak zorunda kalacaktır.

2) **500 MİLYON TL VE ÜZERİ KREDİ RİSKİ BULUNANLAR KURULCA YETKİLENDİRİLMİŞ BİR DERECELENDİRME KURULUŞUNDAN DERECELENDİRME NOTU ALMAK ZORUNDADIR :**

Diğer taraftan Yönetmeliğin 8 inci maddesinin üçüncü fıkrasında, Kurulca kapsamı belirlenecek krediler için 17/4/2012 tarihli ve 28267 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Derecelendirme Kuruluşlarının Yetkilendirilmesine ve Faaliyetlerine İlişkin Esaslar Hakkında Yönetmelik kapsamında yetkilendirilmiş bir kuruluşun verdiği kredi derecelendirme notunun alınmasının zorunlu olduğu hükme bağlanmıştır.

Bu düzenlemeye istinaden [10/09/2020 tarih ve 9133 sayılı Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu Kararı](#) ile 500 milyon Türk Lirası ve üstü ciroya sahip şirketlerin kredi kullanabilmesi için 30.06.2021 tarihine kadar yetkili bir derecelendirme kuruluşundan derecelendirme notu almasına ilişkin zorunluluğun; **bankacılık sektöründeki toplam riski** talep edilen kredi dâhil, Türkiye Bankalar Birliği Risk Merkezi nezdindeki en güncel bilgilere göre **500 milyon TL ve üzerinde olan** bankalar ve finansal kuruluşlar dışındaki şirketlerin kredi kullanabilmesi için 30.06.2021 tarihine kadar Kurulca yetkilendirilmiş bir derecelendirme kuruluşundan derecelendirme notu alması ve söz konusu derecelendirme notunun kredi başvuru tarihi itibarıyla geçerliliğini koruması şeklinde değiştirilmesine karar verilmiştir.

Saygılarımızla.